

YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığından:

**5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE ELKONULAN
EŞYA VE ALIKONULAN TAŞITLARA İLİŞKİN UYGULAMA
YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 14/11/2013 tarihli ve 28821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa Göre Elkonulan Eşya ve Alıkonulan Taşıtlara İlişkin Uygulama Yönetmeliğinin 2 nci maddesinde yer alan “3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 ve 28 inci maddelerine” ibaresi “1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 458/B maddesine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d), (ğ), (j) ve (k) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Döner sermaye: Ticaret Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesini,”

“ğ) Eşyanın değeri: Varsa mahkemece belirlenen bedeli, bedel belirlenmemiş ise kaçak eşyaya mahsus tespit tutanağında yer alan ihraç eşyası için FOB, ithal eşyası için CIF değerini,”

“j) Nükleer çift kullanımlı madde, malzeme ve ekipmanlar: 13/2/2020 tarihli ve 31038 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer İhracat Kontrolü Yönetmeliği kapsamında değerlendirilen, nükleer alanda kullanımının yanı sıra nükleer alan dışında da kullanılabilme özelliğine sahip eşya, malzeme, ekipman veya bileşenlerini,

k) Nükleer madde ve radyoaktif maddeler, radyoaktif bulaşma bulunan maddeler ile nükleer veya radyoaktif atık niteliği taşıyan maddeler: 5/3/2022 tarihli ve 7381 sayılı Nükleer Düzenleme Kanununda tanımlanan maddeleri,”

“m) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “zannıyla elkonulan eşya ile alıkonulan taşıt” ibaresi “zannı ile elkonulan eşya, alıkonulan taşıtlar ve numuneler öncelikle” şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde ve dördüncü fıkrasında yer alan “aşan eşya,” ibaresi “aşan eşya ve taşıtlar depolama imkanı olan kamu kurum ve kuruluşlarında muhafaza edilmek üzere” şeklinde değiştirilmiştir.

“(3) Aşağıda sayılan eşya, numune ve taşıtlar, elkoyan birimlerce doğrudan ilgili bentlerinde belirtilen idarelere teslim edilir:

a) Deniz taşıtları; sahibi tarafından teslim alınmayan deniz taşıtları tasfiye edilmeye kadar gümrük idaresince belirlenen liman başkanlıklarının gözetiminde en yakın liman işletmesine teslim edilir.

b) Hava taşıtları; Devlet Hava Meydanları İşletmesi müdürlüklerine teslim edilir.

c) Nükleer madde ve radyoaktif maddeler, radyoaktif bulaşma bulunan maddeler ile nükleer veya radyoaktif atık niteliği taşıyan maddeler ve nükleer çift kullanımlı madde, malzeme ve ekipman; Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda bu Kuruma veya bu Kurumun teknik, donanım ve yapısal inceleme ve değerlendirmesi sonucunda uygun göreceği yerlere teslim edilir.

ç) Kimyasal maddeler; kimyevi madde üretimi yapan kamu kurum ve kuruluşlarına teslim edilir.

d) İnsan sağlığına ilişkin ilaçlar, ilaç hammaddeleri, ilaç hammaddesi içeren ürünler, tıbbi cihazlar ve malzemeler, aşılar, kozmetikler ve sular; Sağlık Bakanlığının ilgili birimlerine veya benzer eşyanın üretimini yapan kamu kurum ve kuruluşlarına teslim edilir.

e) Gıda maddeleri, gıda takviyeleri, hayvansal ürünler, bitki ve hayvan sağlığına ilişkin ilaçlar, su ürünleri ve canlı hayvanlar; Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili birimlerine, uygun tesise sahip kamu kurum ve kuruluşlarına teslim edilir.

f) Kıymetli maden ve taşlar ile Türk Lirası banknotlar, döviz, efektif, sahte paralar; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerine veya mal müdürlüklerine teslim edilir.

g) Kültür ve tabiat varlıkları; işlemleri tamamlandıktan sonra Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı müzelere, müzesi olmayan illerde il kültür ve turizm müdürlüğü veya bağlı birimleri aracılığıyla en yakın ilde bulunan müze müdürlüklerine teslim edilir.

ğ) Nesli tükenmekte olan canlı hayvan ve bitkiler; Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili birimlerine, hayvanat bahçelerine, botanik bahçelerine ve belediyelere teslim edilir.

h) 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında korunan kitap, dergi, resim, tablo, kaset, CD, VCD, DVD gibi mevcut materyaller veya ileride bulunacak teknik imkanlardan yararlanılarak üretilecek taşıyıcı materyallere tespit edilen eser ve yapımlar; Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili birimleri veya anılan Bakanlıkça uygun görülecek yerlere teslim edilir.”

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna” ibaresi “Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumuna” şeklinde, “Türkiye Atom Enerjisi

Kurumu" ibaresi "Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu" ve "Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun" ibaresi "Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları ile dördüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"(2) 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan veya yabancı bandrol bulunan tütün ve tütün mamulleri, metanol, alkollü içkiler, makaron, yaprak sigara kağıdı, sigara filtresi ve benzeri eşya ile ısıtılarak ya da yakılarak tüketilen ve nikotin içersin içermesin tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan elektronik sigara ve elektronik nargile dahil her türlü mamul ve bu mamullerin tüketiminde kullanılan elektronik cihaz, aksam, yedek parça ve solüsyonlar ile ilaç, ilaç hammaddeleri, ilaç hammaddesi içeren ürünler, tıbbi cihaz ve malzemeler ve etil alkolden 9 uncu madde kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda imhasına karar verilenlerden elkoyan idarece; cinsi, nevi, markası ve ebatı itibarıyla tahlil, inceleme veya keşif yapılabilmesi için yeteri kadar numune alınır. Tıbbi cihazların niteliği gereği numune alınmasının mümkün olmaması halinde eşyanın ayırt edici bilgileri tespit edilerek elkoyan idarece tutanağa bağlanır.

(3) Numune miktarı; her bir cins, nevi, marka ve ebat itibarıyla paketlenmiş sigara, puro ve sigarillo, nargilelik, pipoluk ve sarmalık kıyılmış tütün ve tütün mamullerinde on paket, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerde iki şişe, makaron, yaprak sigara kağıdı ve sigara filtrelerinde iki paket, ilaçlarda iki kutu, ambalajlı ilaç hammaddeleri ile ilaç hammaddesi içeren ürünlerde iki paket, numune alınması mümkün olan tıbbi cihazlar ve malzemelerde iki adet, ısıtılarak ya da yakılarak tüketilen ve nikotin içersin veya içermesin tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan elektronik sigara ve elektronik nargile dahil her türlü mamul ve bu mamullerin tüketiminde kullanılan elektronik cihaz, aksam, yedek parça ve solüsyonlarda ise iki adettir. Numune; ambalajlanma şekline göre kutu veya paket olarak alınabilir. Tütün veya tütün mamulü, ilaç hammaddesi ve ilaç hammaddesi içeren eşya ile benzeri eşyanın dökme olması halinde bir kilogram, makaron ve sigara filtresinden yirmi adet numune alınır. Etil alkol, metanol ve alkollü içki ile benzeri sıvı eşyanın dökme olması halinde bir litreden az beş litreden fazla olmamak üzere numune alınır. Elkonulan tütün ve tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler ile ilaç hammaddesi ve ilaç hammaddesi içeren eşyanın bu fıkra da belirtilen numune miktarından daha az miktarda olması durumunda, tamamı muhafaza edilir. Numune alınması mümkün olmayan tıbbi cihazlara ilişkin tutanak ile diğer eşyaya ilişkin numuneler, elkoyan birimce Numune Alma Tutanağına bağlanarak mühürlenmiş uygun kap içerisine konulur."

"Alınan numuneler, 5 inci madde uyarınca ilgili birimlerce muhafaza edilir."

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İmha işlemleri

MADDE 8- (1) 5607 sayılı Kanun uyarınca imha edilmesi gereken tütün ve tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kağıdı, sigara filtresi ve benzeri eşya öğütülerek, sanayi tesislerinde yakılarak, parçalanarak, silindir ile ezilerek ya da preslenerek, toprağa gömülerek; metanol ve alkollü içkiler, ilaç, ilaç hammaddeleri, ilaç hammaddesi içeren ürünler, tıbbi cihaz ve malzemeler ve etil alkolden 9 uncu madde kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda imhasına karar verilenler ve diğer eşya, niteliklerine uygun yöntemlerle tamamen değersiz veya kullanılamaz hale getirilerek elkoyan idarece komisyon marifetiyle imha veya bertaraf edilir.

(2) 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunan tütün ve tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kağıdı, sigara filtresi ve benzeri eşya ile metanol ve alkollü içkiler için ise anılan Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası hükümleri uyarınca, elkonulmasını müteakip soruşturma aşamasında elkoyan idarece hakimden, kovuşturma aşamasında müdahil idarece mahkemeden imhası yapılmak üzere tasfiye kararı verilmesi derhal talep edilir. Elkoyma tarihinden itibaren altı ay içinde adli mercilerce herhangi bir karar bildirilmemiş olması halinde, 7 nci maddede belirtilen miktarlarda numune alınarak eşya derhal imha edilir.

(3) 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunan alkollü içkilerden elkoyan birimlerce Tarım ve Orman Bakanlığına veya Tarım ve Orman Bakanlığından Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı Kuruluş Yeterlilik İzin Belgesi almış akredite laboratuvarlara yaptırılan değerlendirme sonucunda "uygun değildir" raporu verilenler, ikinci fıkra da belirtilen şartlar beklenmeksizin 7 nci maddede belirtilen miktarlarda numune alınarak imha edilir.

(4) İmha veya bertaraf işlemlerinde, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan düzenlemeler çerçevesinde, insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığının göz önünde bulundurulması ve çevreye zarar vermeyen yöntemlerin kullanılması gerekir.

(5) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından lisans almış firmalara teslim edilmeksizin yapılan imhalarda, imhayı gerçekleştirecek idarece mezkur Bakanlığın taşra teşkilatından ve ilgili belediyeden birer kişinin imha veya bertaraf işlemi sırasında hazır bulunması için bildirimde bulunulur. Bunlardan katılım olmaması halinde imha komisyonunca, imha veya bertaraf işlemi gerçekleştirilir.

(6) Eşyanın bulunduğu yerdeki durumu, nakliye aracına yüklenmesi, imha mahalline boşaltılması ve imha aşamaları imha komisyonu tarafından video kaydına alınır ve bu kayıtlar elektronik ortamda beş yıl süreyle muhafaza edilir. İmha kararının sayısı ile tüm kalemlerinin ayrı ayrı okunması ve varsa eşyaya ilişkin marka, bandrol, seri

numarası gibi ayırt edici bilgilerin görüntülenmesi suretiyle kayıt yapılır; eşyanın ayırt edici bilgilerinin ayrı ayrı görüntülenemeyecek kadar çok olması halinde örnekleme yöntemiyle görüntü alınması yeterlidir. Yapılan işlem sonucunda Ek-4/B'deki İmha/Bertaraf Tutanağı düzenlenir. Ancak, eşyanın imhasının Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından lisans almış firmalar tarafından yapılması halinde, eşya için imha edileceği yere veya bu yere teslimini sağlamak amacıyla depolanacağı yere teslimine dair tutanakları ile eşyanın imhasının yapıldığına ilişkin bildirim ve varsa kayıtların ilgili dosyasında muhafaza edilmesi yeterlidir.

(7) İmha yapılırken, elkoyan birimin imkânlarının yeterli olmaması halinde varsa işletme müdürlüklerinin teknik ve fiziki imkânları, araç ve gereçleri kullanılabilir.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Özellikli eşya

MADDE 9- (1) 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ilaç, ilaç hammaddesi, ilaç hammaddesi içeren ürünler, tıbbi cihaz ve malzemeler ile etil alkol cinsi eşyadan kullanım tarihi geçmiş, CE işareti olmayan, lisansa tabi olup lisansı bulunmayan ve kullanılmayacak halde olduğu tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın anlaşılabilir imha edilir. Bunun dışında kalanlar hakkında ilgili Bakanlık birimlerine uygunluğunun değerlendirilmesi için bildirimde bulunularak alınan görüşe göre işlem yapılır.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İmha komisyonunun kuruluşu, görevleri ve çalışması

MADDE 10- (1) 5607 sayılı Kanun uyarınca imha edilmesi gereken eşyanın işlemlerini gerçekleştirecek imha komisyonu, ilgili idare amirinin görevlendireceği başkan ve en az iki üyeden oluşur.

(2) İmha işlemleri sırasında güvenliğe ve yangın önlemeye ilişkin önlemler imha komisyonu tarafından alınır.

(3) Komisyonca alınan Ek-4/A'daki İmha Kararı ve Ek-4/B'ye göre düzenlenen İmha/Bertaraf Tutanağı, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev ünvanları belirtilerek imzalanır.

(4) İmha tutanakları ve bunlara ilişkin belgeler, imhayı gerçekleştiren idarece soruşturmayı yürüten adli birimlere gönderilir.

(5) Komisyonca yapılan tüm işlemlere ilişkin bilgi ve belgeler, davaya müdahil gümrük idaresine gönderilir.”

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Eşyanın muhafaza süresi

MADDE 11- (1) 5607 sayılı Kanun uyarınca kaçak zannı ile elkonulan eşya ile alıkonulan taşıtın muhafaza edileceği yere teslim edildiği tarihten başlamak üzere;

a) Yargı mercilerince verilen iade kararının müdahil idarece sahibine tebliğ edildiği tarihi takip eden otuzuncu günü geçmemek üzere teslim alındığı tarihe kadar,

b) Gümrük idaresince teslim alındığı veya gümrük idaresi dışındaki yerlerde satış haricindeki yöntemlerle tasfiye edilmesi durumunda ilgisine teslim edildiği tarihe kadar,

c) Gümrük idaresi dışındaki yerlerde satış yoluyla tasfiye edilmesi durumunda, ek süreler hariç teslim alındığı tarihe kadar,

geçen süre muhafaza süresidir.”

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Muhafaza ücretleri

MADDE 12- (1) 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen eşyanın muhafaza ücretinin hesaplanmasında Ek-8'de yer alan ücret tarifesi uygulanır.

(2) 11 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan eşyanın muhafaza ücreti karşılığı olarak satış bedelinin yüzde onbeşi ödenir. Eşya veya taşıtın farklı depolama yerlerinde muhafaza edilmesi durumunda, söz konusu ücret, muhafaza süreleri dikkate alınarak paylaştırılır.

(3) Kamu kurum ve kuruluşlarında muhafaza edilen eşya ile taşıt için mevzuatında muhafaza ücreti alınacağına dair açıkça hüküm bulunmayan hallerde, döner sermaye işletmesi bütçesinden muhafaza ücreti ödenmez.

(4) Canlı hayvanlarda adet başına günlük yem gideri ile gerekmesi halinde tedavi ve ilaç gideri karşılanır.

(5) Eşya ve taşıtın yediemin olarak tesliminde de muhafaza ücreti bu maddede belirtilen usul ve esaslara göre tespit edilir ve ödenir. Sahibine yediemin olarak verilen eşya ve taşıt için herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “işletmesi” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “işletmesi” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 13- Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) İşletme müdürlüğü, kendisine ulaşan belgeleri inceleyip ödenek kontrolünü yaparak harcama talimatı düzenler ve onaylanan harcama talimatının bir örneğini elkoyan idareye gönderir.”

MADDE 14- Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 17- (1) Elkoyan idarece harcama talimatına istinaden harcama konusuna ilişkin; fatura veya fatura yerine geçen belge, serbest meslek makbuzu veya kanunen bu belgeleri düzenlemek zorunda olmayanlar için Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği eki örnek-1 Harcama Pusulası ile varsa düzenlenen sözleşme, tutanak ve

diğer belgeler ödeme belgesine bağlanmak üzere Ek-7'deki tabloda yer alan sorumluluk alanındaki ilgili işletme müdürlüğüne gönderilir.

(2) İşletme müdürlüğü kendisine ulaşan harcamaya ilişkin belgeleri ödeme belgesine bağlayarak onaylar.

(3) Harcamaların gerçekleştirilmesi sırasında mal veya hizmet alımı ve ödemesini yapan birimler, bu işlemlerin ilgili mevzuata uygun olarak yerine getirilmesinden sorumludur.”

MADDE 15- Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ödeme belgesine bağlanarak harcama yetkilisinin onayına sunulur” ibaresi “eklenerek ödeme belgesi onaylanır” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” ibaresi “Bakanlık” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu Yönetmelikte düzenlenen tutanak, karar ve harcama talimatının örneği ile ücret tarifesi Bakanlığın resmî internet sitesinde yayımlanır.”

MADDE 17- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Önceden elkonulmuş eşyaya ilişkin işlemler

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 6/11/2021 tarihinden önce elkonulan yabancı bandrol taşıyan tütün ve tütün mamulleri, metanol, alkollü içkiler, makaron, yaprak sigara kağıdı, sigara filtresi ve benzeri eşya ile ısıtılarak ya da yakılarak tüketilen ve nikotin içersin içermesin tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan elektronik sigara ve elektronik nargile dahil her türlü mamul ve bu mamullerin tüketiminde kullanılan elektronik cihaz, aksam, yedek parça ve solüsyonlar ile ilaç, ilaç hammaddeleri, ilaç hammaddesi içeren ürünler, tıbbi cihaz ve malzemeler ve etil alkolden 9 uncu madde kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda imhalık olduğu anlaşılanlar, 7 nci maddede belirtilen miktarlarda numune alınmak suretiyle imha edilir.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gümrük idaresi dışındaki yerlerde muhafaza edilen eşyanın muhafaza ücretlerinin hesaplanmasında eşyanın ilgisine teslim edildiği tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümleri uygulanır.”

MADDE 18- Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinde yer alan “Gümrük ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 19- Aynı Yönetmeliğin Ek-7'si ekteki şekilde değiştirilmiş ve aynı Yönetmeliğe ekteki Ek-8 eklenmiştir.

MADDE 20- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21- Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

